

**AANVULLING GEURGEBIEDSVISIE
ZALTBOMMEL,
PLANGEBIED STEENWEG 4 te BRUCHEM**

Gemeente Zaltbommel

Opdrachtgever: Gemeente Zaltbommel
Contactpersoon: Mevrouw M. Bergens

Documentnummer: 20090439, aanv/D03
Datum: 26 november 2009

Opdrachtnemer: De Roever Milieuadviesing
Auteurs: de heer R. Keetels & de heer C. den Hertog
Projectleider: de heer C. den Hertog
Handtekening:

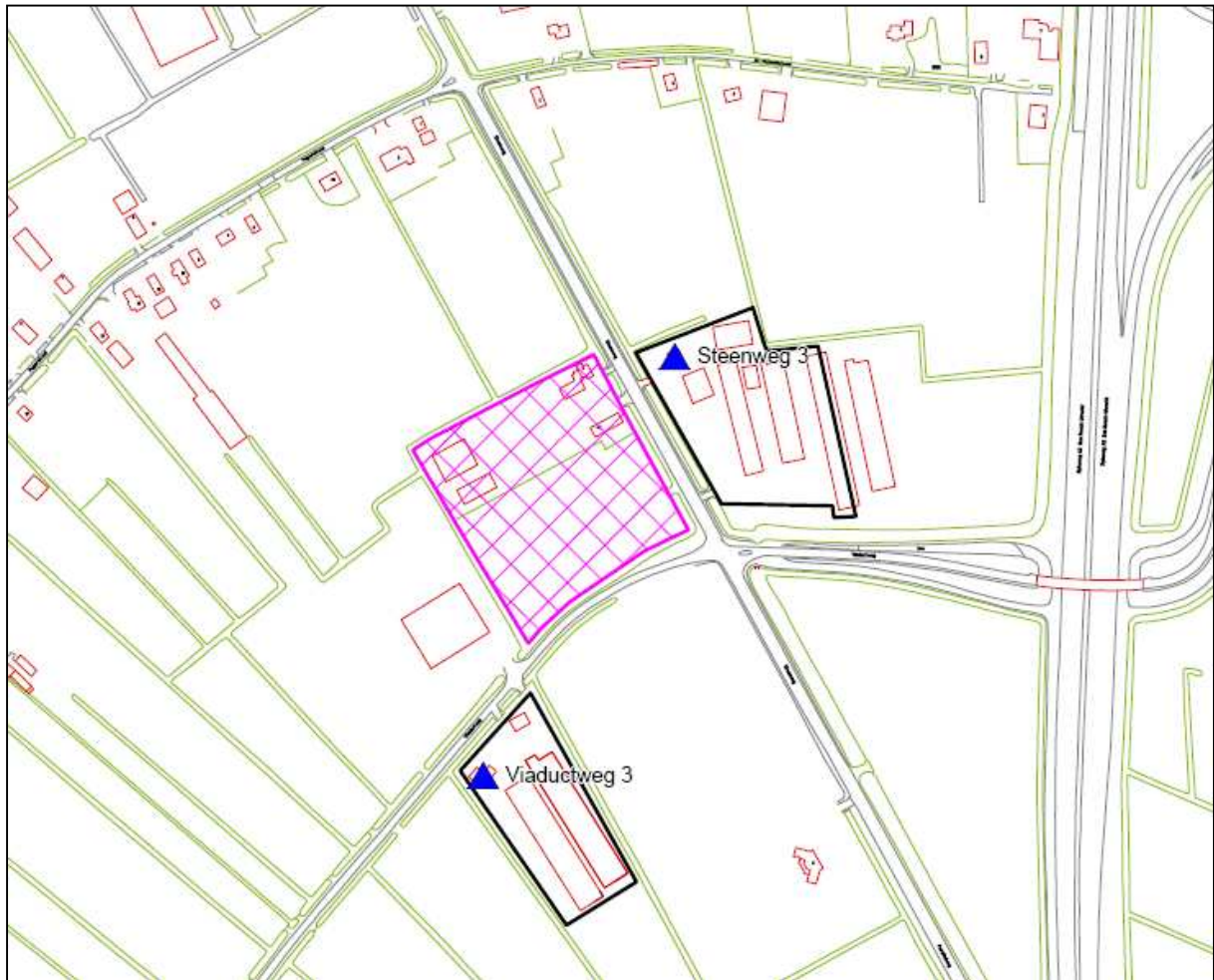
De Roever Milieuadviesing
Postbus 64
5480 AB SCHIJNDEL
T 073-5941011
F 073-5941120
E deroever@deroever.nl
I www.deroever.nl

1. STEENWEG 4 TE BRUCHEM

1.1. De gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied

Het nieuwbouwplan aan de Steenweg 4 te Bruchem betreft de ontwikkeling van een landbouwmechanisatiebedrijf en een veehouderij op dat perceel. Tevens is sprake van enige akkerbouw. Het plangebied is in onderstaande figuur gearceerd aangegeven. De ontsluiting van het bedrijf vindt plaats via de Viaductweg, omdat deze ontsluiting overzichtelijker is dan een ontsluiting aan de Steenweg. De woning blijft via de Steenweg ontsloten.

Het (nog op te stellen) plan voorziet in het realiseren van een combinatiebedrijf, bestaande uit een veehouderij met enige akkerbouw en een landbouwmechanisatiebedrijf (een bedrijf dat functioneel aan het buitengebied gebonden is). Deze ruimtelijke ontwikkeling acht de gemeente wenselijk om de redenen die hierna zijn genoemd.

Door dit ruimtelijk plan kan de locatie, die is gelegen in het buitengebied, in gebruik blijven voor een veehouderij en hoeft geen nieuwe bouwlocatie voor het bedrijf elders toegevoegd hoeft te worden. Ter plaatse van het plangebied zullen maar een beperkt aantal mensen verblijven. Op dit moment is sprake van totaal 7 personen (waarvan 2 ook op het perceel wonen), maar dit aantal wordt nog uitgebreid. Deze personen hebben bovendien voor wat betreft hun werkzaamheden een binding met het buitengebied.

Bovendien kan met deze ontwikkeling worden gekomen tot een wenselijke ruimtelijke inrichting voor andere gebieden in Bruchem. Door dit ruimtelijk plan kunnen twee bedrijfsverplaatsingen doorgang vinden, te weten die aan de Krangstraat 4 en aan de Molenstraat 5. Hiermee zijn de volgende ruimtelijke en maatschappelijke belangen gemoed:

- de vervallen bebouwing op het perceel Krangstraat 4 te Zaltbommel wordt gesloopt. Op deze locatie komt een nieuwe passende functie in de vorm van een kinderdagverblijf. Het betreffende kinderdagverblijf wordt passend geacht op de locatie, omdat dat verblijf – anders dan een regulier kinderdagverblijf – inzet op het in contact brengen van jonge kinderen met het buitenleven. Het kinderdagverblijf wordt in een landelijke setting gerealiseerd;
- het kinderdagverblijf in staat wordt gesteld om te verplaatsen naar een locatie, waar – in tegenstelling tot de huidige locatie – sprake is van toekomstperspectief;
- de verpauperde bebouwing op de locatie Steenweg 4 wordt gesaneerd. Op deze locatie wordt bebouwing gerealiseerd ten behoeve van het (aan het buitengebied ge- en verbonden) bedrijf van de gebroeders Den Otter. Hierdoor wordt dit bedrijf niet langer in haar toekomstmogelijkheden beperkt;
- een ruimtelijke knelpunt in de kern Bruchem wordt opgelost voor wat betreft het perceel Molenstraat 5. Dit perceel is de huidige bedrijfslocatie van de gebroeders Den Otter. Deze locatie ligt – hoewel aan de rand – binnen de kern Bruchem en brengt verkeersbewegingen van grootschalige landbouwvoertuigen met zich mee. Deze verkeersbewegingen zijn onwenselijk op de relatief smalle wegen direct rondom het dorp Bruchem. Op de nieuwe locatie is daarentegen sprake van een goede ontsluiting vlakbij de Steenweg. Daarnaast is de huidige bedrijfslocatie Molenstraat 5 te Bruchem te klein voor het bedrijf, waardoor laden en lossen deels op de Molenstraat plaatsvindt. Bovendien is op dit moment de landbouwmechanisatie aan de Molenstraat ook niet toegestaan;
- door de verplaatsing van de paardenfokkerij vanaf de Molenstraat 5 te Bruchem naar de Steenweg 4 te Bruchem wordt de woningbouwlocatie Molenstraat / Dorpsstraat niet meer door een geurcontour belemmerd. Deze woningbouw-locatie kan vanuit dat oogpunt ontwikkeld worden.

De (bestaande) woning aan de Steenweg 4 behoort bij de ter plaatse te vestigen veehouderij. Hiervoor geldt dus op grond van de Wgv geen geurnorm, maar een minimale afstand van 50 meter (artikel 3, lid 2 Wgv). Een deel van de gebouwen voor de landbouwmechanisatie en eventuele specifieke bebouwing ten behoeve van de akkerbouwactiviteiten is aan te merken als geurgevoelig object, omdat sprake is van permanent verblijf of op een daarmee vergelijkbare wijze van verblijf. Dit geldt in ieder geval voor de werkplaats ten behoeve van de landbouwmechanisatie. Voor een ander deel van de bebouwing voor de landbouwmechanisatie is geen sprake van permanent verblijf of een daarmee vergelijkbare wijze van verblijf, waardoor deze bebouwing niet is aan te merken als een geurgevoelig object in de zin van de Wet geurhinder en veehouderij. Dit geldt bijvoorbeeld voor de opslag. De geurgevoelige objecten in en rondom het plangebied vormen in de huidige en toekomstige situatie geen bebouwde kom zoals bedoeld in de Wgv.

Zoals eerder vermeld beoogt deze geurgebiedsvisie voor de omliggende veehouderijen niet meer, maar ook niet minder uitbreidingsruimte te creëren. Ook voor de ter plaatse te vestigen veehouderij wordt niet meer ruimte toegestaan, dan nu al het geval is.

1.2. Huidige en te verwachten geursituatie

Bij het beschrijven van de huidige en te verwachten geursituatie betrekken wij de achtergrondbelasting, de voorgrondbelasting en de vaste afstanden van veehouderijen.

1.2.1. Achtergrondbelasting

De achtergrondbelasting ter plaatse van het plangebied aan de Steenweg 4 hebben wij berekend in de quickscan (zie paragraaf 4.2.1). Het leefklimaat door toedoen van de achtergrondbelasting ter plaatse van dit nieuwbouwplan is in de huidige situatie 'matig' of 'tamelijk slecht'. Dit komt voornamelijk door de individuele geurbelastingen van de veehouderijen aan de Steenweg 3 en de Viaductweg 3. In de maximale toekomstige situatie is het leefklimaat 'slecht' of 'zeer slecht', door toedoen van de groei van de omliggende veehouderijen. De genoemde aanduidingen gelden voor de bebouwde kom. In het buitengebied wordt met de standaard norm voor de voorgrondbelasting uit de Wgv (8 ou) een slecht woonklimaat aanvaardbaar geacht.

1.2.2. Voorgrondbelasting

Nabij het plangebied liggen de veehouderij aan de Steenweg 3 en de Viaductweg 3. Van deze veehouderijen hebben wij de gegevens die nodig zijn voor een gedetailleerde berekening van de individuele geurbelasting, door middel van een dossieronderzoek achterhaald. De veehouderij aan de Steenweg 3 heeft een vergunning voor het houden van 20 vleesstieren en 136.000 vleeskuikens. De veehouderij aan de Viaductweg 3 heeft een vergunning voor het houden van 40.000 vleeskuikens.

Op de kaarten in de bijlagen A1 en A2 hebben wij de geurcontouren van de veehouderijen aan de Steenweg 3 en de Viaductweg 3 in de vergunde situatie weergegeven. Op de kaart in bijlage A1 is te zien dat de veehouderij aan de Steenweg 3 overbelast is op bestaande geurgevoelige objecten in het buitengebied. Deze veehouderij heeft geen groeimogelijkheden meer wat betreft geur. Op de kaart in bijlage A2 is te zien dat de veehouderij aan de Viaductweg 3 niet overbelast is op bestaande geurgevoelige objecten. Volgens het bestemmingsplan (Buitengebied 1991 van de voormalige gemeente Kerkwijk) ligt deze veehouderij in het agrarisch gebied. Veehouderijen in dit agrarisch gebied kunnen groeien in geuremissie. De toekomstige situatie hebben wij weergegeven op de kaart in bijlage A3. Hierbij zijn wij uitgegaan van een van een worst-case situatie. Wij hebben hierbij de totale geuremissie van de veehouderij op het (voor het nieuwbouwplan) meest kritische punt¹ van het bouwblok geprojecteerd. De geuremissie van de veehouderij in de toekomstige situatie is berekend met het verspreidingsmodel V-Stacks Gebied. De toekomstige geuremissie wordt bepaald door de ligging van de bestaande geurgevoelige objecten met de daarvoor geldende geurnorm. Deze zijn ook in de berekeningen meegenomen.

Daarnaast hebben wij een maximum voor de geuremissie ingesteld, zoals beschreven in paragraaf 3.10. In onderstaande tabel is deze plafondwaarde weergegeven.

Adres	Oppervlakte bouwblok	Max. aantal vleesvarkens	Geuremissiefactor	Plafondwaarde
Viaductweg 3	9.178 m ²	7.648	17,9	136.899 ou _E /s

Uit de resultaten van de berekeningen blijkt dat de veehouderij aan Viaductweg 3 niet zodanig kan groeien dat de plafondwaarde uit de bovenstaande tabel wordt bereikt. Deze veehouderij wordt al eerder beperkt door het bestaande geurgevoelige object, het gebouw van de champignonkwekerij aan de Viaductweg 2(a).

1.2.3. Vaste afstanden

De veehouderijen aan de Steenweg 3 en de Viaductweg 3 houden in de huidige situatie geen dieren waarvoor in de Rgv geen omrekeningsfactoren vastgesteld. Beide veehouderijen hebben in de huidige situatie dus geen vaste afstanden. In de toekomstige situatie zouden deze veehouderijen wel kunnen omschakelen naar dieren waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Op de kaart in bijlage A4 geven wij de

¹ Zo ongunstig mogelijk voor het plangebied en uitgaande van een minimale stalbreedte van 20 meter.

toekomstige situatie voor beide veehouderijen weer. De gedeelten van de bouwblokken, die zijn gelegen binnen 50 meter van bestaande geurgevoelige objecten, zijn niet te gebruiken voor een stalruimte met emissiepunt. De vaste afstandscontouren om de gedeelten van de bouwblokken die wel te gebruiken zijn, zijn op de kaart aangegeven.

1.3. Geur versus ruimtelijke inrichting gebied

De geurgevoelige objecten die binnen het plangebied kunnen worden gerealiseerd vormen geen bebouwde kom, zoals bedoeld in de Wgv. De huidige geurnorm voor een geurgevoelig object buiten een bebouwde kom is $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Dit betekent dat de geurbelasting van een individuele veehouderij op een geurgevoelig object in dat gebied niet meer dan $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ mag bedragen. Bij het vaststellen van een nieuwe bestemming moet omgekeerd rekening worden gehouden met deze norm, omdat een overschrijding van de norm inhoudt dat in beginsel geen goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd. Er mag dus met de huidige geurnorm geen nieuwe planologische bestemming plaatsvinden die vestiging van een geurgevoelig object binnen de individuele geurcontouren van $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ mogelijk maakt. De geurcontouren van $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ van de veehouderijen aan de Steenweg 3 en de Viaductweg 3 zijn te zien op de kaarten in bijlagen A1, A2 en A3. Vrijwel het gehele plangebied ligt binnen de huidige geurcontour van $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ van de veehouderij aan de Steenweg 3.

De gemeente kan de geurnorm van $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ door middel van een verordening wijzigen. Hiermee stelt zij een ander niveau van bescherming en daarmee een ander acceptabel woon- en leefklimaat vast. Hiermee kan de gemeente meer ruimte reserveren voor de bouw van geurgevoelige objecten in het plangebied.

Voor het aanpassen van de geurnorm dragen wij één optie aan.

Optie: Maximale ruimte voor het nieuwbouwplan, geurnorm $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$

De hoogst toelaatbare geurnorm voor geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom bedraagt $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Met deze geurnorm wordt de meeste ruimte gereserveerd voor nieuwbouw op het perceel aan de Steenweg 4. Op de kaart in bijlage A1 is te zien dat de geurcontour van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ van de veehouderij aan de Steenweg 3 over het plangebied loopt. Binnen de betreffende contour is sprake van een geurbelasting van meer dan $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Buiten de contour is echter sprake van een geurbelasting van minder dan $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$.

Als voor dit plangebied een geurnorm van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ wordt vastgesteld, kan het gedeelte van het plangebied dat binnen deze contour ligt niet worden benut voor de bouw van geurgevoelige objecten. Voor dat deel van het perceel waarvan sprake is van een hogere geurbelasting dan $20 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ wordt juridisch planologisch gezien alleen bebouwing toegestaan, waarin geen permanent verblijf of vergelijkbare wijze van verblijf is toegestaan. Dit met uitzondering van de woning, die bij de veehouderij behoort en overigens reeds ter plaatse aanwezig is. Zoals gezegd geldt de geurnorm niet voor deze woning. Hiervoor geldt een afstandseis van 50 meter tot een emissiepunt van de stallen.

Met een geurnorm van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ kan het gebied dat buiten deze contour ligt wel worden bestemd en benut voor de bouw van geurgevoelige objecten. De geurbelasting van $20 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ treedt alleen op de getekende contour op. Verder van de veehouderij af wordt de geurbelasting lager. Het leefklimaat behorende bij een geurbelasting van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ is in de tabel in paragraaf 3.6 niet geclassificeerd. Deze geurbelasting geeft een verwacht geurhinderpercentage van 46% (zie bijlage 7, tabel B van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij). Dit houdt in dat in een omvangrijke steekproef in een gemiddelde Nederlandse omgeving 46% van de inwoners die een geurbelasting van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ondervindt, (soms of vaak) last zal hebben van de geur van de stallen. Het is mogelijk dat de onderhavige situatie afwijkt van deze gemiddelde relatie. Bij een onderzoek naar een eventuele afwijking van de gemiddelde situatie wordt gekeken naar de kenmerken van de omgeving en de eigenschappen van de mensen in dit gebied. De

gemeenteraad bepaalt wat het acceptabele hinderniveau is voor een bepaald gebied. De rijksoverheid heeft hiervoor maximale bandbreedtes aangegeven.

De geurbelasting van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ is de bovengrens van de geurnorm die met een verordening op grond van de Wgv (voor gebieden buiten de bebouwde kom) mag worden vastgesteld. Deze geurbelasting treedt maar op een klein deel van het perceel op. De geurbelasting in het gebied, waar juridisch/planologisch geurgevoelige objecten ten behoeve van de landbouwmechanisatie worden toegestaan (door de veehouderij aan de Steenweg 3) bedraagt tussen de 6 en $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. De geurbelasting kan niet meer toenemen, omdat de veehouderij aan de Steenweg 3 wat betreft geurbelasting op slot zit (zie hiervoor). De geurbelasting die nu ter plaatse heerst is hetgeen maximaal mogelijk is. De gemiddelde geurbelasting over het plangebied (voor zover gelegen buiten de contour van $20 \text{ ou}_E/\text{m}^3$) bedraagt $12,7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Bij deze gemiddelde geurbelasting behoort een hinderpercentage van 37%. Doordat in het plangebied in absolute zin maar een beperkt aantal personen zullen verblijven en doordat deze personen zelf een betrokkenheid hebben met het agrarische buitengebied, zal de feitelijke hinder beperkt zijn.

Binnen het plangebied wordt (naast bedrijfsgebouwen ten behoeve van de veehouderij, alsmede de bestaande woning behorend bij de veehouderij) het realiseren van bedrijfsgebouwen mogelijk gemaakt. Voor zover in deze bedrijfsgebouwen personen verblijven gedurende de gehele of een groot gedeelte van de werkdag, zal sprake zijn van een geurgevoelig object. Voor deze bedrijfsgebouwen vinden wij een mindere mate van bescherming acceptabel dan voor woningen niet behorende bij een veehouderij in dezelfde omgeving. Het ruimtelijk plan zal het realiseren van een of meer woningen (anders dan de woning behorend bij de veehouderij) niet mogelijk maken.

Voor alle volledigheid wordt opgemerkt dat op basis van het geldende bestemmingsplan geurgevoelige objecten (niet zijnde ten behoeve van een veehouderij) voor grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteiten opgericht kunnen worden binnen de contour van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. In het kader van de onderhavige ontwikkeling wordt dit in het nieuwe bestemmingsplan onmogelijk.

Gelet op de voorgaande afwegingen stellen wij een verhoging van de geurnorm voor tot en met $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Dit beschouwen wij als een acceptabel hinderniveau voor het plangebied. De argumenten hiervoor zijn eerder genoemd en luiden kort samengevat dat:

- dit past binnen hetgeen de Wgv acceptabel acht;
- dit in lijn is met de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied;
- de gemiddelde waarde van de geurbelasting op dat deel van het perceel waar geurgevoelige objecten ten behoeve van de landbouwmechanisatie en akkerbouw zijn toegestaan op het plangebied (aanzienlijk) lager is dan $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$;
- het ruimtelijk plan waarborgt dat alleen bedrijfsgebouwen mogelijk zijn en de geurgevoelige objecten (en de mensen die daarin verblijven) een relatie hebben met de agrarische sector;
- er sprake is van een beperkt aantal mensen dat ter plaatse permanent verblijft (werkzaam is);
- op basis van het geldende bestemmingsplan geurgevoelige objecten (niet zijnde ten behoeve van een veehouderij) voor grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteiten opgericht kunnen worden binnen de contour van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ en dat in het kader van de onderhavige ontwikkeling in het nieuwe bestemmingsplan niet meer mogelijk wordt gemaakt;
- op het perceel zelf ook sprake is van een veehouderij in de vorm van een paardenfokkerij.

Hierdoor is het vanuit het oogpunt van geur geheel mogelijk de bovenstaande visie te realiseren. Het gewenste ruimtelijk plan (in samenhang met de andere plannen) kan dan doorgang vinden. Het verruimen van de norm geeft de omliggende veehouderijen niet

meer en ook niet minder uitbreidingsruimte, omdat zij al door andere geurgevoelige objecten belemmerd worden.

Vaste afstanden

De afstand die moet worden aangehouden tussen geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom en stallen met dieren waarvoor in de Wgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld bedraagt 50 meter. De Wgv biedt de mogelijkheid om deze afstand aan te passen. Hierbij geldt als voorwaarde dat de aan te houden afstand voor de bebouwde kom minimaal 25 meter moet bedragen (zie paragraaf 3.7). De afstanden van 25 en 50 meter in de toekomstige situatie hebben wij ingetekend op de kaart in bijlage A4. Uit deze kaart blijkt dat bij de wettelijk aan te houden afstand van 50 meter een gedeelte van het plangebied niet benut kan worden voor de bouw van geurgevoelige objecten. In het oostelijke gedeelte mogen al geen geurgevoelige objecten worden gepland, omdat dit gedeelte ook binnen de geurcontouren van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ van de veehouderij aan de Steenweg 3 ligt. Aangezien in het zuidelijke gedeelte ook geen geurgevoelige objecten zijn gepland is het niet noodzakelijk om voor dit plangebied de vaste afstanden aan te passen.

1.4. Groeimogelijkheden van veehouderijen

Het aanpassen van de geurnorm naar $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor het plangebied heeft geen invloed op de groeimogelijkheden van de omliggende veehouderijen. De maximaal mogelijke toekomstige situatie wordt volledig gerespecteerd. De veehouderij aan de Steenweg 3 is al overbelast en de veehouderij aan de Viaductweg 3 wordt beperkt door bestaande geurgevoelige objecten (Viaductweg 2a en Steenweg 6) die buiten het plangebied liggen.

1.5. Afweging en keuze

Wij stellen voor de geurnorm voor geurgevoelige objecten, die buiten de bebouwde kom zijn gelegen ter plaatse van het plangebied aan de Steenweg 4 te wijzigen in $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Met een geurnorm van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ontstaat de meeste ruimte voor de bouw van geurgevoelige objecten in het plangebied. Hiermee wordt bouwen in dit gebied mogelijk, terwijl er geen invloed is op de ligging van de geurcontour van de nabijgelegen veehouderijen. Het leefklimaat heerst er al in de huidige situatie. Dit wordt veroorzaakt door de individuele geurbelasting in de vergunde situatie van de veehouderij aan de Steenweg 3. Een geurnorm van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ is de bovengrens die op grond van de Wgv (voor gebieden buiten de bebouwde kom) mag worden vastgesteld. De gemiddelde geurbelasting in het gebied is lager. Het leefklimaat kan niet verslechteren, omdat de veehouderij aan de Steenweg 3 wat betreft geur 'op slot' zit. Verder wordt met het ruimtelijk plan en een hogere geurnorm in het gebied alleen de vestiging van bedrijfsgebouwen (die volgens de definitie van de Wgv moeten worden beschouwd als geurgevoelige objecten) mogelijk gemaakt. Voor dergelijke objecten vinden wij een lager beschermingsniveau (dan woningen in het buitengebied, niet behorende bij een veehouderij) en in dit geval de keuze voor een geurnorm van $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ gerechtvaardigd.

Hoofdstuk 12 van de het rapport "Geurgebiedsvisie Zaltbommel onderbouwning verordening ogv Wet geurhinder en veehouderij" is van overeenkomstige toepassing.

2. AANVULLING CONCLUSIE

Steenweg 4 te Bruchem

Wij stellen voor de geurnorm voor geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom ter plaatse van het plangebied aan de Steenweg 4 te wijzigen in $20,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Voor het plangebied aan de Steenweg 4 is het niet noodzakelijk af te wijken van de huidige wettelijk aan te houden afstanden, die gelden voor dieren waarvoor in de Wgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld.